

Управління платоспроможністю включає:

а) аналіз платоспроможності з використанням певної системи показників в статичі та динаміці, що дозволяють зіставити вартість поточних активів із сумою поточних зобов'язань;

б) складання матричного балансу, що дозволяє зіставити статті активу і пасиву шляхом розташування у графах таблиці статей пасиву (у порядку зменшення терміновості), у рядках – статей активу (від найбільш до найменш ліквідних). Це дозволяє відстежити, за рахунок яких пасивів формується кожна стаття активів, чи достатньо власних джерел фінансування, оборотних коштів і чи є які-небудь негативні зміни за минулий звітний період.

УДК 658.14-047:339.178.3

А.С. Лачков, магістрант (ХДУХТ, Харків)

ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ФАКТОРИНГОВИХ КОМПАНІЙ УКРАЇНИ

Зважаючи на те, що факторинг є інструментом розрахунково-платіжних відносин, який зменшує неплатежі, прискорює товарообіг, сприяє стабілізації забезпечення фінансовими ресурсами господарської діяльності підприємств, його значення у сталому розвитку підприємств і країни в цілому постійно зростає. За таких умов оцінка фінансових можливостей факторингових компаній України є актуальною і потребує невідкладного вирішення.

У теперішній час проблемам факторингових операцій присвячено багато наукових та практичних досліджень. Існує багато визначень, що розуміти під факторингом. Ми пропонуємо, під факторингом розуміти процес передавання грошових коштів у розпорядження другої сторони з метою прискорення розрахункових операцій, яка в свою чергу зобов'язується відступити своє право вимоги і сплатити фактору певну винагороду за надану послугу, що відрізняється від існуючих використанням процесного підходу, чітким визначенням мети та завдання факторингу.

Факторинг є найкращим способом поповнення обігових коштів клієнтів та найбільш ефективним інструментом фінансування для малих та середніх підприємств, які традиційно відчувають фінансові труднощі через несвочасне погашення боргів дебіторами та обмеженість

доступних для них джерел кредитування. Він забезпечує підприємства реальними грошовими засобами, дозволяючи сконцентруватися на основній виробничій діяльності, сприяє прискоренню обороту капіталу, збільшенню його продуктивності та дохідності, а також покриває значну частину валютних, кредитних, ліквідних та процентних ризиків постачальника.

Результати аналізу сучасного стану та перспектив розвитку факторингу в Україні дозволило визначити особливості надання факторингових послуг вітчизняними спеціалізованими підприємствами, які полягають у наступному:

– український ринок факторингу характеризується дисбалансом як з точки зору пропорції факторингових операцій, так і з точки зору джерел їх фінансування; дисбаланс в структурі факторингових операцій в основному пов'язаний із виведенням з ринку неплатоспроможних банків та кризою неплатежів за банківськими кредитами у зв'язку з девальвацією гривні у 2014 - 2017 рр;

– більшість договорів факторингу укладається для фінансування прав вимоги за банківськими кредитами; факторинг в Україні фінансується в основному за рахунок власних коштів факторів та за рахунок інших джерел.

Узагальнення теоретико-методичних досліджень з оцінки фінансових можливостей факторингових компаній щодо надання послуг факторингу дозволило побудувати структурно-логічну послідовність такої оцінки. Запропонована схема ґрунтується на системному підході, що дозволяє визначити структурні елементи, їх зміст та послідовність здійснення. Запропонований підхід впроваджено під час оцінки фінансових можливостей факторингової компанії ТОВ «Факторинг фінанс», що дозволило визначити рівень фінансових можливостей підприємства з надання послуг факторингу та резерви їх підвищення.

Отже, результатом застосування факторингу у процесі управління оборотним капіталом підприємств є: прискорення обігу коштів, ліквідування касових розривів, збільшення оборотності оборотних активів та оптимізація їх структури, підвищення фінансової стійкості та поліпшення показників ліквідності, отримання додаткового прибутку.

Застосування факторингу доцільне, коли у підприємства є можливість використати фінансові ресурси з рентабельністю вищою, ніж ставка витрат по факторингу, і коли втрати від інфляції можуть перевищити витрати по ньому.

Перспективним напрямком подальших розвідок є дослідження прогностичного аналізу очікуваних результатів підвищення ефективності використання факторингу.